

TEATRE

la
veu
d'or

COMÈDIA -

BCN agost - setembre 1940

ES PROPIETAT.

J.V.A.

Barcelona

Teatre

⁻¹⁻
Josep Vallverdú

La

Veu

D'or

Un acte de comèdia

Handwritten text, possibly a date or location, in the top left corner.

Handwritten text, possibly a name or title, in the top center.

Handwritten text, possibly a signature or initials, in the middle left.

Handwritten text, possibly a name or title, in the middle right.

Handwritten text, possibly a name or title, in the lower middle right.

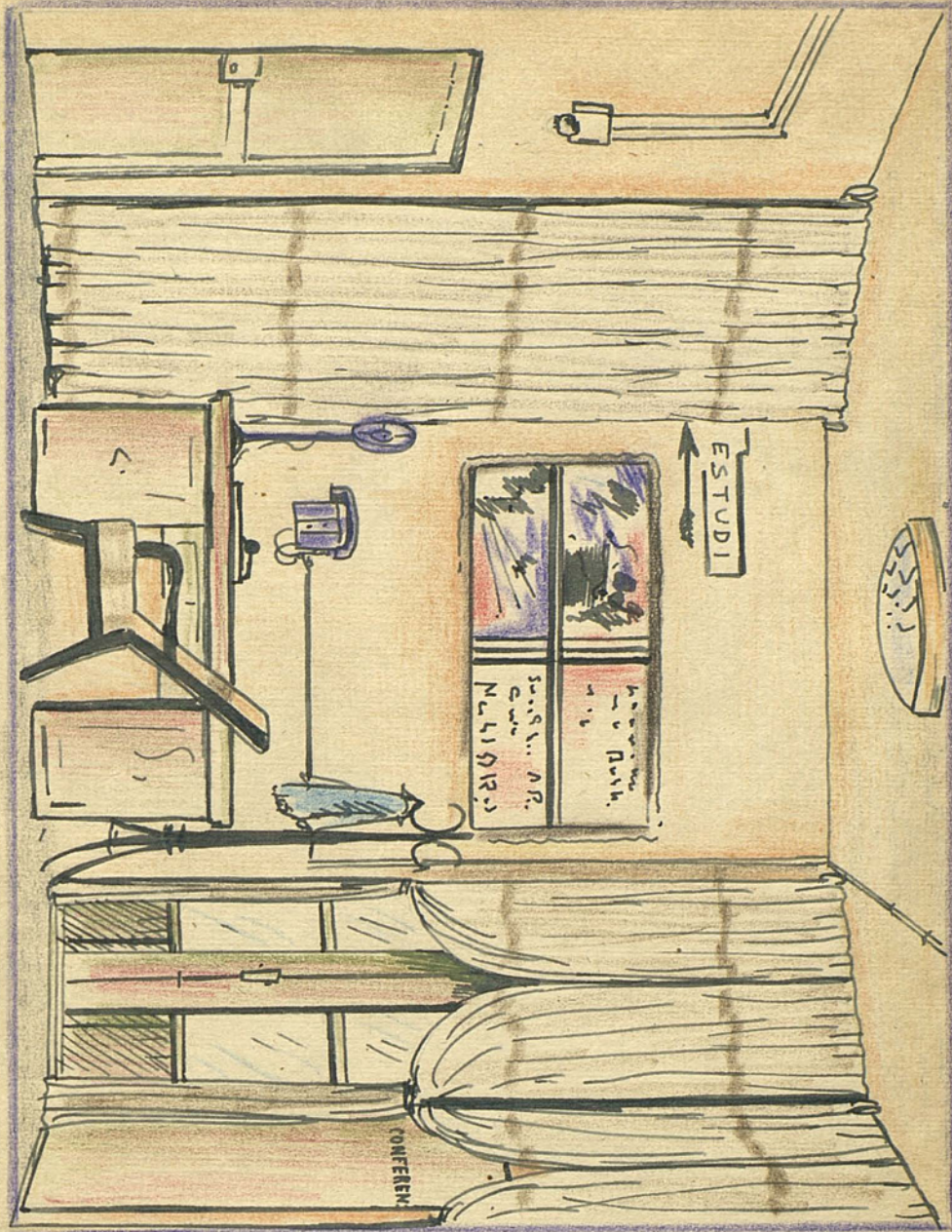
A prominent horizontal line of handwritten text or a signature across the bottom of the page.

Handwritten text at the very bottom of the page, possibly a footer or additional notes.

ES. 20111111

Director General

1.

"LA VEU D'OR"

Acte Únic

Decoració

J. Vallverdú A.

LA VEU D'OR

UN ACTE DE COMÈDIA

A la mare.
J. Vallverdú

PERSONATGES

Josefina	20	anys.
Jaume	29	" "
Director	60	" "
Cucaviu	45	" "
Eduard	48	" "
Polícia	tant se val.	

L'acció en una emissora de Ràdio i a l'hivern.
Dreta i esquerra, de l'espectador.

Aquesta no és **edició** per al servei de teatres.

Decoració

Paleta dels locutors en una emissor de Ràdio. Costinatges petit arreu. Fons dreta porta que va a la direcció. Al centre de l'escena taula escriptori. Al costat de la taula un micròfon, i davant de la taula un d'aquells grans fons de les emissores. Davant de la taula un ~~baloi~~ ~~baloi~~. Primer terme esquerra porta de l'escala. Segon terme, costinatges que es suposa van a l'estudi. Primera dreta d'oberta porta que comunica amb el saló dels conferenciant.

Segona dreta baloi o tribuna. Cadires, i una galle da per papetera. Un penjador amb una casadora. Un telèfon interior. — Advertència especial: Durant la comèdia, i mentre hi hagi diàleg entre els actors, la música sonarà, puix que l'emissió restarà oberta. Ara, que el locutor cuidaria de posar-hi una campana aïlladora davant el gramòfon i així aquella restarà molt amortiguada. Descripció dels personatges:

Josefina. — Noia instruída. Verteix senzill. Ven dolçíssima.

Janine. — Locutor. Ben vestit. Molt simpàtic. Sense preocupacions.

Director. — Home seriós. D'una serietat relativa, convencional.

Cucavín. — Venedor ambulaut, carregat de paquets i de romanços.

Eduard. — Poca vergonya. Fred. Moviments cinematogràfics.

Polícia. — D'uniforme de motorista.

-4-

Escena I

(En aixecarse el teló, Jaume s'està tuiant l'americana i la substitueix per la caçadora. Una marxa, s'oua, amb la campana damunt.)

Jaume... Esperarem que s'acabi la marxa... (va a mirar al balcó) Al canvi la gent tremola com fulla a l'arbre. I en canvi, heus ací un home, la mar de calentó i disposat a dir ximpleries als seus consueblants. (trou la música) Què tants romanços!... (sona el timbre del telèfon) Ja va... ja va!... Caran, quina atmosfera hi ha avui! (al telèfon després d'estonegar) Aci l'emissor A. B. C. nou-cents noranta nou. D. K, quinze mil, coma, dos, Nord-Sud-Nord-Sobre Nord-Ost que ~~retransmet~~ la seva primera emissió del dia d'avui. Bon dia tinguin senyors radioients! Escoltaran a continuació el rellotge carillon de l'Abadia de Westminster. (Agafa la galleda i amb una vareta invita tan bé com pot el carillon) El rellotge carillon de l'Abadia de Westminster ha tocat dos quarts de nou, Començarem la nostra primera emissió amb música selecta. Oiran tot seguit: "Preludi, de La Be

quedar del petó" (Toca la música i hi posa una
campana, com sempre ho farà.) Però... i la llista?
(va al telèfon) Aló, aló! Senyor Director... que s'ha
adormit? Vinga, home, vinga!

Escena II

El Director entrant per la porta de l'estudi.

Director... Vosté és el dormilega! On s'és vist presentar-se
a dos quarts de nou?

Jamne... Si, però encara no tinc el programa.

Director... Tingui el programa (li dóna) I tingui també
en compte que avui és l'últim dia que vosté s'està
a la nova emissora.

Jamne... M'ho tenia. De vosté només s'en poden esperar
coses així. I... es pot saber perquè entreu?

Director... I encara ho pregunta? Per les seves imperti-
nències, clà i net.

Jamne... Ja ho sap que si m'en vaig d'ací em pescaran
inmediatament a la Ràdio Litoral?...

Director... Encara que s'en anés a la "Ràdio Pictures"!

Jamne... I que sóc el millor locutor del país?

Director... Tant se m'en dona. Jo vull un home seriós,
i vosté sempre es pensa que fa gràcia.

Cada moment et ziva xitos a la quit com si

volgués a seguir coses a les emissions. I coses sense sentit!

Jaime:- Per això no hi passo. Pensi que aquest xisto que ocasionalment em vénen a la boca, em permetien el programa.

Director.. Doncs amb el programa m'hi ha prou. Si vots i obaquis atès ~~doncs~~ al programa quotidià...

Jaime.- Ben segur que a aquestes hores ningú no es recordaria de la Ràdio A.B.C.

Director.. Les emissions haquessin resultat més arzenya des.

Jaime - Diguei més monotones. Escolti, vots: que em ~~sembla~~ que té una ànima ben mesquina:

Ja es recorda d'a "Zoresky"? La gent obria el receptor per escoltar-lo a ell, no als anuncis. I hi havia un bon munt de malalts que, entre rialles i plors, se l'escoltaven desde els llits! I la maricade, en les tardes grises, quant no podia sortir a jugar, s'emballadia ~~escoltava~~ les converses ~~amb~~ el "Miliu". I quant aquell home meu hi haqne' dol al país, i un locutor, es quelcom més que un autómata davant el micrófon. Es un animador, un pallano, ni vots vol; però un pallano amb ànima

que sent, i es presta voluntàriament a distèure
els seus semblants, amb l'esperança de que els
audits que digui, tornaran encara que fugim
l'alegria en aquelles il·lars en l'oulera de la
tristor s'havia extès. I tot això és el que vostè
no vol comprendre?

Director.. Ni una paraula més. Al primer sol·licitant
que es presenti, li deipa la plasa. Millor que fò
ara mateix. I sapigui que a la Pràdis mana
el director.

Janne.. Però... es que vol posar un locutor nou sense
provar-lo? Que no veu que li pot fallar de
mig a mig.

Director.. Per dolent que sigui, no tindrà aquestes idees
tan... tan anarquistes, ni aquest, punt de
vista tan equivocats.

Janne.. Però escolti un senyor Director, pel bé de l'hisso
ra, a la que tinc afeta, ho pot creure, li vull
fer una proposició.

Director.. (Tornant al centre de l'escena.) Digni.

Janne.. Me conformo amb deixar la plasa, però almeny
en voldria quedar com a suplent.

Director.. Vostè és un obsessionat.

-6-

Janine - No, es colhi, m. No pot tenir un sol locutor, el dia que li passi alguna cosa...

Director - Vosté ha estat cinc anys i no més, aï de locutor. I fins ara heu anat ben bé. Tampoc donem les emissions molt llargues. A més no comprem la necessitat de dos sols; quan amb un n'hi ha prou i massa. Res, res, si en ve' algun ja li enviare. (mitis ràpid porta estudi)

Janine - Filistèu! Això això és el món de tots els seus actes! El diner! Fer-se ric!... Aquest home viu endavant. En fi... no cal que m'hiuca paní que aviat corre al carrer. Sort en tinc que podria trobar treball de la mateixa feina. I llavors, li fare unes campanyes en contra, que m' "Fray Gerundio de Campazas". Ja s'en recordara, ja! Li treure els drapets al sol. I contare el tuc de la galleda - canillois... i uny, que en contare de cores! Ara, em començaré a quedar ben bé. El deure, és el deure. (Amb una mitja rialleta tren el disc i anuncia:)

Sempre radicients: A continuació donarem el butlletí meteorològic: Estat del temps per avui, bo; lleugers vents del N. E. i petites pluu

pitacions als països centrals. Mar moquada a les
costes del Sud. Lluna clara. Buena visibilitat. (co-
mentant) Probable activitat de les aviacions bel·ligerants.

Senyors Radioients: Han escoltat el butlletí meteorològic pel dia d'avui. (agafant els anuncis) La millor crema per al cutis: "Melonar", "Melonar"!

Fai fret o faci calor, no es compra mai un bastó, que no sigui de la casa Vilaró!... Senyora: El seu nen té les anques escaldades? Poni-li polvos: "Aiguam gel" (comentant) I no li pequi cap més sorna. (El telèfon pica furiosament. Ell hi va) Alo!... Què? No, home, no en diré cap més! (al micròfon, moviment)

Tots els dies al teatre vell esclaten les riellades veient la gran obra: "Fiata de la Virgen" (comentat) i d'un gat que no mioli!... (telèfon) Què? Sí, que? No, home, aquest no hi arivava a xisto! (el penja) Caram quina por!... No digui cap xisto! Era un xisto, això?...

Veïans. (al micròfon) Tot seguit escoltaran següent el programa de música selecta: "Tosca" de Puccini. (Posa el disc i prepara els regients; després s'asseu)

Bé fa mihi ha per estona. Caragolem-ne un. (fa el cigarro.)

Escena III

Cucarin porta 1ª esquera. Parla amb el nas.

Cucarin.- Deix el guard: No li comve' pas...

Jaume.- Altra vegada?

Cucarin.- Un "tapete" d'hule? Ploueros, plomes, estils gra
figues, flauts, flautins, draps de cuina, tomàquets
en conserva, plats, candelers, blocs d'escriure, pas
hiles de lator, cartipans, testos, espolsadors, llums
de ganxo, "cucharons" vidres, llapisso, rodets de
fil, sabó, betes, pells de conill...

Jaume.- Si, aneu dient: No se' perquè el director no
fa tapar aquella porta. Tot homu entra. Un hein
vegut que això es el mercat?

Cucarin.- Home, un no s'en dona compte. I un ven
tall el voldrien?

Jaume.- A casa cuinem amb gas !!...

Cucarin.- Ah, doncs tinc un encenedor de gas, última
novetat. Ven, es anglés, marca "flaming", vol
dir que ho aflama tot...

Jaume.- Ah, si? Ve'iam... (li dona, l'altre)

Cucarin.- Ven, mai no falla. (com es natural, l'ence
nedor falla al tot) Però es anglés, ja ho veu.

Jaume.- Y això que diu: "Mauresa" també es anglés?

Cucarin.- Es... es l'"apellido" del fabricant, que... es cata

là i està establert a Londres. Aquí està el mènt.

Janne.. Vaja, aneu, que si us trova el director us
trencara una cadira pel cap.....

Cucarin.. Vaja, dalloures... (fa mutis lleument)

Janne.. Quin tipus més pesat! Ut el dia és ací!
Que si oli, que si vinagre, que si sabates...
Es un "sigle"!.

Escena IV

Jefina apareix aporiant-se a la porta l.^a esquerra.
Es veu bastant defallida. Janne es tomba en sentir
fressa.

Jefina.. Oh!... Perdori...

Janne.. Caratsus! (s'aixeca d'un bot) Lempocta, que
té? Sequi, veiam, faci el favor.

Jefina.. Gràies... (seient) No... no és pas l'amo, vorté?

Janne.. No, no ho sóc... però veurà, pot parlar com si ho
fos.

Jefina.. Havia vingut, per veure si necessitaven... una nump
na...

Janne.. Vorté? (estranyat)

Jefina.. Diguin que si! Per favor, no em torni a deixar
marxar...

Janne.. Quina por té? Si li corre algun peill...

Josefina... No, no, és que no tinc un anar a raure, pitroa de mi!... I he sortit a cercar feina... fa dos dies que volto... (gairbé no pot parlar) Els carrers estan plens de neu...

Janine... Vosté tremola. Abriqui's. (li posa la seva americana a les espatlles) Permeti'm.

Josefina... Gràcies. Vosté és molt bo.

Janine... No té que donar-me gràcies per res. Compro fer més per vosté. Amb el seu permís... (trien la música i anuncia) Darreres novetats "da Lluna". Crema "Arc de S. Martí" és la millor per les dents. Totes les estrelles de la constel·lació de Hollywood, usen "Rimmel Sol" (parlat) Caram, això és una ellisó d'as tonsonia. (posa la música) I ara, senyoreta... com li en sence per... qué li passa.

Josefina... Veirà, és un cas molt trist. Ma li ho contaré, però araestic com a marejada... compengui.

Janine... Potser té gana!... Veïam, qui ha menjat avui? (l'ella mou el cap) Res? Ho veu? Ningú ningú. (li dona el seu esmorzar.)

Josefina... És el seu!... I vosté?

Janine... Xitris! No fem bromes. Menja això li dic i que bon profit li faci. Veirà com després tindrà

més forces : hauria entrat en reacció. ~~Gràcies~~

Júlia... Gràcies, Gràcies, ja em trovo millor, i com... si
enti què més requira... (menja amb vertadera gana)

Jane... (panejant-se) Natural. hi en aquest món, moltes
regades ens perdem per no donar la vida als
nostres semblants. A voltes, una paraula afectiva
sa fa més que tot l'or del món.

Júlia... (parant de menjar) M'è raó. Parla molt bé vosté.

Jane... No es molt extensa la meua cultura, però
ni ho suficient per a llegir en els seus ulls que vosté
no ha servit mai.

Júlia... Per ara, gràcies a Déu, no.

Jane... Doncs no tingui por..., em pot contar el que li
passa... si es que li inspire una mica de confi-
ança.

Júlia... (amb un somriure de uel) Almenys ha tingut
un tret de compassió. És l'única persona bona
que he trobat després de la meua mare.

Jane... Ue, n'hi han moltes de bones persones al món!...

Júlia... No ho requiri. Molt, les portes s'em tancaven:
"No es necessari, via, de minifona" "Déu
ny ocupari". I jo seguia caminant pels carrers
nerats... i veia les llars alegres on totes les

famílies reunides es disposaven a dinar... i així em quera el món al damunt!... Ah, és molt trist això!...

Janne.- Ho crec; i no té casa, vosté?

Josefina.- Tins altre en vaig tenir. Però només casa, sense amor sense família; una casa mancada de llar; del caliu que la nostra convivència revifa contínuament.

Janne.- (Sisi, vivia sola?)

Josefina.- No, i és el pitjor. Quant la meua mare morí, em deixà un petit passament... que m'era administrat per un tutor. Aquest em va tancar a un col·legi, i allí m'ha tingut, aïllada de tot, mentre ell... es gastava els meus diners...

Janne.- Rediable! Quina barra!

Josefina.- Ja ho pot ben dir, ja. Es donava a la mala vida per a aquest món de Déu, i quant se li acabaren els diners, em portà a viure amb ell...

Janne.- a casa?

Josefina.- Sí, però tot i no havent conegut amor al col·legi, m'hi ha quedat de bona gana. Perquè ara, cada nit tornava a casa ubriac per complet i parlant de coses incoherents; figuris

que m'expliqués històries de morts i de ganivets, i
coses esglaiadores... fins que abans d'ahir m'equi
armat i cridant com un boig... després semblà ana-
renar-se. Entre aquests... el ve a cercar la policia. Amb
la pistola a la mà s'estava esperant darrera la porta
i jo no vaig voler veure res més... Com l'esperai ment
que es de suposar vaig fugir, pel darrera de casa.

Janeu. - ¿No havan venut?

Profeta. - No, no. He anat errant pels carrers sense gosar
tornar a casa o de que m'agafés la policia,
perquè si em tancaven amb ell, m'escanyaria
m'havia promès de fer-ho!.. Oh, estic perduda!
(torna a sanglotar, amb el cap entre les mans)

Janeu. - Taja, vaja, no plori. (apart) Això sembla una
novel·la d'en Folch i Torres. (act) El seu relat
m'ha commogut profundament, i lamento que
una noia com vosté estovi en situació tan
crítica. Vosté és gran, i no té perquè tornar al
col·legi. Jo li prometo que mentre no es sol-
cioni el seu cas, m'ocuparé de vosté en de guda for-
ma. (l'ha d'unir fixament) Escolti, i no ho
vulgui prendre com una caritat: Vol acceptar
provisionalment la meua... protecció?

Josefina... Vol dir que...

Jacme... La duré a casa de la meua germana. Li garantit
so que és molt bona noia. Estarà ben atesa, sou
de família. I mentrestant, jo em cuidaré de
donar ràpida solució a aquest conflicte, que nec
durarà poc.

Josefina... Vosté es molestari a trovar una manera de que
jo no hagi de voltar pels carrers...

Jacme... Per Déu, no parli d'airò. Jo faré tots els
possibles perquè com més aviat millor, vosté
estigui lliure, ~~de la~~ i pugui treballar pel seu compte.
No serà difícil, quant el seu...

Josefina... Digni-li Eduard, i es diu Eduard, sap?

Jacme... Quant l'Eduard hagi presat declaració.

Josefina... I mentrestant jo he de viure del que vosté em
fari? ... Oh, no! Jo no puc acceptar de cap
manera, aquest oferiment. (resta pensativa)

Jacme... Escolti'm primer. Si realment no té lloc on
enar a parar, a ullis provisionalment a la
primera porta que li obri. Mirem. Jo no sóc nin
quí. Encidineu Jacme, el locutor. Però sense inser
ningú, tinc un cor com una esponja. Si he
dit les meves intencions. No rectifico res de les

promeses. Vosté m'objectarà que no em coneix, que no sap qui sóc, res de mi. Alleshores, vagi a la policia i ella l'atendrà delquidament.

profina - No cal. Vosté no menteix.

Janine - Lucara que volgués em fóra impossible. Sempre he pujat sol i amb el cot a la mà. Això m'ha acamprat algun disgust i he estat a voltes el sac dels cops. Però tot ha passat, i si m'eren enemics qui em volien mal, perdonats els tinc.

profina - Perdoni'm! Ell'he portat com una rena, i no he sapigut veure desde el primer moment la seva generosa intenció. Vosté es una anima bona, i es farà càmer: jo havia rebut un cop molt gros, un desengany d'aquell que sempre havia rebut un pare i després d'això era costava refiar-me del primer que parés. Ara dono gràcies a Déu per haver trobat tan aviat un recer. Que qui'm sense vacil·lació accepto la seva... (li dona la mà i s'aixeca. Ell la fa tornar a seure).

Janine - Amistat. No protecció. Aci té el seu aliat. Li he volgut demostrar que es pot sentir afectat per una persona amb tan sols veure-la. Confio per més per vosté. Ara li vivé decausar. Vins qui.

(Ulla s'aixeca) Perdoni... aquesta lletra del vestit...

Vol dir Janneta.?

Josefina. No...! ...En dic Josefina.

Janne. Josefina... M'havia fet l'il·lusió de que es
deia Janneta. M'agradaria tant trobar una noia
que es digués com jo!... No sé, em sembla que fóra
com a germana, que vol que li digui

Josefina. M'agrada la seva franquesa. (Cantant de to')
Tingui en compte que un nom no és obstacle per
a una bona amistat.

Janne. Es troba millor?

Josefina. Molt bé. Déu faci que tingui un fet ^{aquests} ~~en~~
n'hi haurà.

Janne. Ho serà, i Déu vol. Ara no es capfiqui i
vingui. (La dóna a la dreta) Aci hi ha la cambra
de conferències. Trovarà un sofà i hi pot descansar
sac fins que tingui unes gotes d'aurar a dinar. (Li obre
la porta. Ulla s'el mira desde el diestell i començant
a plorar entra dins l'habitació. Janne tanca
la porta i es queda pensativa) No pot ser... la massa
bona, o la massa (Josefina i es disposa a posar-se davant
el mirall quan toca un timbre)

Escena V

(Entra el policia. Dura un paper a la mà)

Policia... Hola (Saluda i li cloua el paper) Radiaria
això a continuació i cada cinc minuts. És molt
urgent. No he passat per la Direcció perquè no
tenim temps que perdre. Estem mobilitzats tots
els policies

Juanne... Ah, de manera que ● es tracta d'un "peli
grosso criminal? Be, be, adieu. (Muetj policia)
Diantre! (al micrófon, llegint) Atenció! Aten-
ció! Radio patrulla als cotxes de servei: Per
carreteres secundaries, i vies de la ciutat perse-
guir un automòbil blanc, luxós, n° 18081 (comen-
tant) Ves, capicia! (llegint) 18081, 18081, Hi
va un home amb abric gris i barret tou fosc.
Es tracta d'Eduard Quillone Sibert, individu
fugat de mans de la policia ghir. És perillós
ssim. Moreno, ellés negres, nom de quaranta
anys. La mateixa ordre es dona als guàrdies
rurals, policies de la ciutat, agents de la circu-
lació et... (comentat) Si, vaja als serenos i cobradors
del gas. (proaunica) Caran, caran, quin tipus
deu ésser aquest? (sona el telèfon. Hi va) Aló!
Sí qui: qué? ... Els cobradors del gas? Ah, no!

No hi anava amb l'ordre! Era... era un comentari...
 Ara mateix?... Sí, home, sí, no pateixi al primer
 que es presenti... Qui? Jo? Un poca-vergonya? Bé
 té... ja passarà... (penja el telèfon.) Ah, doncs ho
 aconseguiré... al primer que es presenti. Ja ho crec!

Escena VI

Eduard per la porta del carrer. Va vestit segons
 la descripció de la ordre policíaca. No gosa entrar.

Eduard... Escolti...

Yanme... Endavant, home, endavant.

Eduard... Escolti, està sol?

Yanme... No sempre, amb vorté.

Eduard... Home, ja ho sabia! Però a més, no hi ha
 ningú aï?

Yanme... (com si vacil·lés) No.

Eduard... (entrant amenaçador) Vorté m'enganya.

Yanme... di dic que vorté és el primer sollicitant. I
 aconseguirà ordres de la Direcció...

Eduard... (pregant un bot) Com s'entén?

Yanme... Tal com li dic. Li cediré la plaça de locutor
 de la emissora de Ràdio A.B.C. 999.

Eduard... Ah, no! Jo no puc...

Yanme... Qui ho ha dit que no pot? Poni's al micró

per tot se quit.

Eduard... Però què s'ha tornat ximple? Ja em coneixes a mi?

Janne... Prou, amb la cara se li veu?

Eduard... (amb la mà al peu de la porta) El què s'en veu?

Janne... Vull dir que té cara de mort de gana. Y això vol dir que cerca treball; i com que aï no hi ha i el sou - no ens enganxem - és ben bufonet, li deixo el lloc i m'en vaig.

Eduard... Molt bé. Què ems al fer? (detant en tant mira al balcó)

Janne... Miri's, llegis els anuncis davant d'aquest aparell emisor.

Eduard... I voté s'en anirà?

Janne... Si Déu vol, quant voté hagi parlat una mica.

Eduard... Així jo ho veurem. Voté sortirà amb mi, d'aquesta emissora.

Janne... No l'entenc, però vaja... Ara faci la seva feina.

Eduard... Vol mirar si mentre jo parlo entra qualse gent a la casa?

Janne... Amb molt de gust (va al balcó però retorna)
I vaja, perquè estigui tranquil... (tanca la porta de l'escala amb clau)... Sempre diré

l'entrada als competidors.

Eduard.. Donem la clau.

Janne.. Perquè? No t'equi tan desconfiat, home.

Eduard.. (atacant-x. ei, fred) He dit que em doni la clau.

Janne.. Bé, tingui. I no perdi temps, home, que massa música tampoc no valé (tinguen a la porta) Ven? Ja deu ésser el Director.

Eduard.. El Director, eh? Vosté passi darrera la taula

Janne.. Caraiu, com ho ha endevinat. De ganes m'en moria! (s'hi posa temorenc)

Eduard.. Veiam si és el Director. (obre amb infinites precaucions i fa entrar d'una revolada en Cucaviu, i torna a tancar)

Escena VII

Dits i Cucaviu

Cucaviu.. Caratsus! En aquesta casa tan aviat f'eu treuen com f'hi fan entrar.! I sempre a emfentes!

Eduard.. No us en perdieren.

Janne.. No hi ha més remei. (treu la música i anuncia) Sempre i sempre: Aquesta és l'emissora A.B.C. nou cents. noranta nou. Aquestes petites llacunes de la nostra emissió són degudes a que

es diu a cap la recerca d'un locutor nou. Fàcim-se
càncere de la situació i tinguin la gentillesa d'escoltar
un sic de música de ball (Posa un disc) I he' Anca
vint, ja us en podem aniar, que au' d'ing no en
féu cap falta.

Cucaviu.- Així doncs perquè em feieu entrar?

Eduard.- (Cornant del balcó) Callen. Voleu comprar
vos cent pessetes?

Cucaviu.- Cent novies?

Eduard.- Dues cents. Depressa!

Janne.- Escolti, escolti...

Eduard.- Au' les teniu. (treu una gran castora)

Cucaviu.- Dues cents, novies? Apa, noue apa. Ja me
les faig de jornal.

Eduard.- (Cornant al balcó) El moment és propici. Cinc-
cents!

Janne.- Qui vol fer?

Eduard.- Cinc-cents i el meu abric.

Cucaviu.- Fet! (Cobra a l'acte)

Eduard.- Treuen vos la bata i els paquets. (Comença
a treure's l'abric)

Janne.- Si advertieço que per a anunciar no ha nece-
sita la bata.

Eduard... què di'is amb la placa i l'emissor; tot si vol!
(S'haurà posat la bata i procura lligar-se els
cobretauls i fardells, ajudat per Cucaviu)

Jaume... Però que n'en vol anar?... No ho entenc pas,
Vés a cercar treball i comença a treure bitllets...
Li mil·lióuari, vosté?

Eduard... Deixi-ho cóixer, qui sóc. (li dona la clau) ja
en pot obrir.

Jaume... Un moment, ja no m'en recordava. (al microfon)
Atenció. Atenció! Ràdio patrulla als cotxes
de servei. Persequirem per carreteres secundàries
automòbil blanc lupo nº 18081... (Eduard
aixeca els ulls i s'el queda mirant) Li va
un home amb barret tou fosc i alce gris. Es
tracta...

Eduard... Obriu!

Jaume... Deixi'm acabar, home!

Eduard... Porti doncs! (li penja la clau, però no pot
obrir, Fomallija desesperadament. Li acudeix
Cucaviu i ambdós fan eureka.)

Jaume... «... es tracta (entant) d'Eduard Quilès,
na líbert...

Escena VIII

Josefina... (aparixent a la porta del saló)

Quin nom ha dit? (als mirades d'ella
i d'Eduard escreuen. Josefina intenta repetir
• un xisde.)

Cucariu... Què té? (Veient que s'aproxia a la taula. Eduard
ha fugit)

Josefina... És ell!

Jaume... Qui?

Josefina... No, res. Ningú. Sequeixi l'emissió...

Jaume... Vol dir... el seu tutor? (ràpid) Ruc de mi!... Abic
quis... barret ton... Eduard... ja el tenim!
(Just com una epifania porta escala)

Josefina... Jaume!... Jaume...! (s'assenen en una cadira...
Murtis Jaume)

Escena IX

(Cucariu contempla Josefina. Toca el telèfon. Ell hi va)

Cucariu... Què?... digui... Que perquè no sequeixi parlant?

Ah, si no hi és en Jaume!... Jo? Que perquè hi
sóc jo aquí? Ah bé, home, be. (deixa l'aparell.)

Mal que mal posarem música. (Cerca entre els
discs.) Ara. Ara. (al uniófon.) Ara tocaran...

"El Pelicanió" (tot satisfet posa el disc sota la
campa)

Josefina... No es fa així! (s'aixeca i hi posa la campana)

Cucarin... Ves qui sabia jo!...

Josefina... (desde el baló) Vosté creu que li pot haver passat alguna cosa?

Cucarin... A n'en faime? qui són parents! Oh, jo hi sóc molt amic amb el Jaume. No, no li hauria passat res... Ara, que com que no estic posat en antercedents... si es barallen pitjor per ells...

Josefina... Té família vosté? No en deu tenir!!...

Cucarin... Millor. Perquè si en tingués s'en menjarien deneguit el jornal d'avui. Veuja, l'individu aquell podia ser el que volgués però m'ha fet quanjar cent duros com una malla... s'ha portat molt bé!

Josefina... Cadi, calli, per favor! Si sabés el que em passa! T'en faime per aquest carrer, que potser ja l'han mort!... (visiblement excitada posa el cap entre les mans.)

Cucarin... Caram, noia, no s'ho prengui així! No sé perquè l'han hagut de matar. Vaja somriqui's. Són cosins, oi, amb en Jaume?

Josefina... No... no som res. Oh, la sola idea de que li pot haver passat res de mal... (toca el telèfon)

amb insistència. Lucaviu hi va)

Cucaviu... Això no és viure! (parlant) Que?... Que me la
conegari? ... Enta bé, home, faci-la la feina
si enté! ... No, no ho sóc un substitut! Jaaa!
No, home, no. No la tanqui d'emissió..... Com?
Dinestació setmanal? Ja és ací? ... Molt bé.
(deixa l'aparell.) Din el director que s'ha de
llegir la dinestació setmanal. (ella aixeca el
cap)

Jofreia - I qui la llegirà? (Lucaviu tren el disc)

Cucaviu - Din que ho faci jo, pero no me n'he vist mai
de més furques. Si la vol llegir voté, faci-ho.
(li dona un paper.)

Jofreia - (llegint el títol) «L'afecte»! (lleva el paper)

Quo' pot saber de l'afecte la gent que no ha
estat desenvolquda? (s'aixeca i dempen, amb ven-
benclara es desfoga de cara a Lucaviu que roman
immòvil) Si amb definicions no és possible
fer-lo entendre a ningú. S'ha de sentir. Cal
deixar-lo bullir dintre el pit, fins que es manifes-
ti espontàniament en qualque acte, conscient
o subconscient. De segur - qui hagi escrit aquesta
crònica ho haurà fet nota la guia de llibres

volem nosos que putessem aspirar, aquarterar coses tan bellugadives com els sentiments... Y l'afecte!

Prequitem a un infant la definició i restarà mut.

Però preneu-li la mare, i el seu afecte, aquest tan bell sentiment, el durà a la desesperació. Deixeu-lo créixer, sol i desvalgut. Si morirà, semblarà refredar-se, concentrar-se i acabarà tenint un posat ense, insensible a tot. Si el pupin té preguntes que li desvitllin la sensibilitat, esclatarà manifestant-se aспе, a gresiu. Lliureu-lo de la vostra companyia que li és odiosa. Aneu-vos-en. Deixeu que la nevada estengui son mantell pels camers i que l'infant no trovi acolliment. L'odi, que havia pujat de to, començarà a decaure. Alsteres ell mateix cercarà companyia. Algú. Alguna cosa. L'esclairarà la soletat, i mes llàgrimes roentes com ferro a la fornal, davallaran del seu ulls.

Ara acosteu-vos-li amb posat avari. Allarguen-li la mà i diu: - Adéu teu germà. No tinguis pas por. Veu? Aquesta mà que t'allargo t'ajudarà a aixecar-te. Et durà a bon recer. - Es quedarà indecís. Temorenc d'un desengany posterior i amarg no gosarà lliurar-se. Però insitív, amorosit, des

interessats. A la fi, cedirà. Està tan mancat de
compañia! I quant el tinguem amb vosaltres nota
reu quelcom estrany, com si no es volgués separar
d'aquop vostre. És l'afecte. Això que no s'escriu als llibres
ni es llegueix a les estrelles. Això que es sent, dius de diu
i que ens atrau amb força irresistible envers l'éter
volgut. Per això quant teneu perdre'l, el mateix
afecte ens opimeix el pit, igual que ens els moments
enquiuoros que passarem en morir la nostra mare!

Ah, certament, l'afecte és massa gran per
premiar-lo amb paraules!... (diu els ulls me
gats i cau asseguda en una cadira.)

Cucarin. - Sempreta! (L'ommo gut hi va)

Escena X.

Director per l'Estudi.

Director. - On és? On és? (veient-la.) Sempreta: Formi
dable! Formidable! Ha utat la gran direcció!

No, no m'expliqui com ho ha fet perquè de
res ens servirà! Només sé que no me la deixaré
perdre per res del món. Una gran disertació,
ja ho veu! La seva veu arribà tendra, vibrant
i clara a les oïdes dels radiuents! Els ha d'ha
ver com me gut a la força, perquè vosté ha dit

- 17 -

unes coses sublims! Miri. He de confessar que les
llàquimes em queien cara avall, i sempre m'he
tingut per home ferreny!... Vosté és el locutor perfecte!...
Vosté té una veu d'or!

Josfina -- Gràcies, gràcies. No podia suposar que les meves paraules
les he hagués recollit el micrófon. Des he dités... per
que... necessitava de fogarure. En Janne... on és en Janne?

Director -- Deixi'l estar. No hi pensi. A mi no m'interessa més
que vosté, a qui no wrree, i ja ho veu, li oferiço la
plaza de locutor. Ara mateix li estendré el contrac-
te. (tanca el micrófon i el tren de la taula)

Josfina -- No, no, no puc. De veritat no sap on és en Janne?

Escena XI

Janne parteixant porta escala.

Janne -- Gràcies a Déu! (es deixa caure en una cadira)

Director -- Aci el té!

Josfina -- Janne! Està feït?

Janne -- Qui, jo? No... només causat... com un ruc.

Director -- Janne, pot deixar tranquil aquesta emissora

Janne -- Bé... però... ara deixem... reposar.

Josfina -- Janne... (mirant-lo fixament)

Janne -- Si, josfina, l'hem agafat, però ens ha fet
mar com al mig de l'istiu. I això que

anava carregat. Ara em convidria un vaus, Lucaria
Cucarin... Doncs ara estic emancipat.

Janne... Senyor Director, aquesta senyoreta...

Director... Aquesta senyoreta té una veu que val tot l'or
del món. Pot anarse'n tranquil que defensa
rà honrosament el seu antic lloc.

Josefina... Sí, Janne. M'ha proposat la plaça de locutor.

Janne... Molt ben pensat. Veu? Avui mateix m'ha trobat
una solució satisfactòria.

Josefina... Bé, però ara entra en joc l'oposició. Jo no
puc consentir que voste perdi la colocació així
com així.

Janne... Però si ja estava despedit!... (s'aixeca)

Josefina... Sapigui senyor Director que aquest jove m'ha
allargat la vida en els moments més greus de
la meua vida, quant el panorama del demà
es presentava més incert per a mi.

Janne... Li vancig dir, Jannet... Josefina, que per voste
es podia sentir verdadera inclinació, i em
proposava demostrar-li-ho oferint-li la meua
protecció apida que encara que pobre, la judicava
com a ben desinteressada.

Director... Bé, però ara ~~araca~~ conta amb la meua protecció

i no necessita la seva ajuda.

Josefina. Escolti; no tinc sols de pa i vin l'home.

Director. Què vol dir?

Josefina. Vosté em pagaria amb moneda material, del comerç. Però la moneda que jo especio és una altra. He de restar agrairada del tot a n'en Jaume pel que ha fet per mi.

Jaime. I encara no he pogut fer res!

Josefina. I aquest agraiement m'imposa l'obligació de retribuir en lo possible per ell i dir-li estimació. I no puc acceptar aquesta plaça de bancant-lo a v'ell.

Director. Vosté m'ha posat en un conflicte, senyoreta. Perque jo l'havia despedit, i vosté ve a suposar que...

Josefina. Que el torni a admetre.

Director. I vosté, doncs?

Josefina. Ell m'ha promès que em trovarà treball.

Director. Ah, no! Vosté es queda a l'emissora

Josefina. M'hi nego rotundament, de permetre en la seva actitut.

Lucarín. Escolti sempre Director. Vosté dirà que jo no hi tinc res a fer aquí i té raó. Però trovaria molt

incertat, que els admetés tots dos. Tant d'un com l'altre
en saben força ...

Director.. I volen dir que hi sortiria guanyant?.

Cucavín.. Això ja ni cal dir-ho. Una veu d'home al
costat d'una de dona resulta sempre tan atra-
tiu ... Ara em fa recordar quant fetejava
amb la Quimeta ... Veurà que estàvem davall
d'un cirerer ... i jo li deia: ...

Director.. Sí, sí, ja m'en faig càirec. Voté Jaume: l'accep-
taria una proposició com la que ha fet el senyor?

Jaume.. Sempre varesig optar perquè hi haquis dos locutors

profiusa.. Ho veu, senyor Director?

Director.. Ja està dit.

profiusa.. De veritat? (citant-li li peca les mans) Gràcies.

Director.. A voté senyorita li he de dir voluntat a la
força. Aquell discurs ha estat sublim. M'ha
dut a mi, records... Jo tambéestic sol. Potser
d'això em poré el meu caràcter adult ... I aquelles
paraules que deien de mare, i d'amor, m'han
transl·ladat als anys de la meua joventut.

Cucavín.. A mi ni'han emocionat. Records la meua
Quimeta quant em deia ... Però papa, els estare'
causant, i voté's han de parlar de negocis.

els deixo per anar a dinar. Ah, i tinguin la certesa de que no vindré a anuïnar-los més, ni a xim ara que hi haurà la parella... (saluda i fa mutis porta escala)

Jaume.. Es bon home, en el fons, en Cucavie.

Director.. S'ha ablanit amb la seva dimissió (a Josefa)

Josefa.. Li torno a dir, que allò no ha estat més que un desfogament. Era el meu cas. I estava exaltada davant l'idea de perdre l'única esperança de salvació que havia vislumbrat, no pel seu valor material, sinó per lo que moralment representava... i representa per a mi.

Jaume.. No li calia tenir tanta por, Josefa. El cèlibre Eduard Guillona era un miserable covard. La sola idea de que l'havia fet patir a vostè, que desde el primer moment vaig veure que era un tros de pa blanc amb ulls d'àngel, em feu redoblar els esforços per fer la cursa fins a qafarlo pel gonyot i rebote-l a terra!

Josefa.. Però m'ha fet passar tanta por que no m'ho podia pagar mai.

Jaume.. Josefa, no pateixi pel pagar. Miri, encara que per vostè jo heguis fet impossibles, amb

una mica, ni queta d'estimació per la seva part em donava per ben retribuit. Ah, si sabés que no és solament l'agraïment el mòdul de la seva generosa acció....

Director.. (a punt d'entrar a l'Estudi) Doncs ja pot estar tranquil, perquè estic segur que aï l'agraïment és ben secundari.

"Profeta.. sempre Director...!"

Director.. El que passa, Janne, és que voste s'ha deixat perdre una magnífica disestació... sobre l'AFECTE.

TELÓ

Jouf Vallverdú
40
IX

Comensada a Barcelona el dia 18 d'Agost de 1940

Fiabada a Barcelona el dia 6 de Setembre de 1940

